ARTUR KAMCZYCKI

MUZEUM LIBESKINDA W BERLINIE. ŚWIAT ŻYDOWSKI UKRYTY W ARCHITEKTURZE

ROZDWOJONE MUZEUM

Koncepcja Daniela Libeskinda na realizację muzeum *2000 lat niemiecko-żydowskiej historii*, mającego upamiętniać także holokaust, jest projektem, który wygrał konkurs na pomysł takiegoż muzeum – zorganizowanym przez rząd niemiecki w 1989 roku. To ważne politycznie muzeum federalne – miało być otwarte w 330 rocznicę powstania żydowskiej gminy w Berlinie. W konkursie wzięło udział kilkudziesięciu architektów z całego świata, którzy otrzymali względną swobodę konceptualną na ów projekt. Pomysł Libeskinda został uznany za najciekawszy i przedłożony do realizacji. W dziesięć lat później po raz pierwszy otwarto budowlę dla publiczności. Sale były jeszcze puste, ale gmach zwiedziło 350 tys. ludzi. Architekt urodził się w tradycyjnej rodzinie żydowskiej w 1946 r. w Łodzi. Większość jego przodków zginęła podczas II wojny światowej. W 1957 r. Libeskind wyemigrował do Izraela i rozpoczął studia muzyczne w Tel Awiwie. Jednocześnie interesował się matematyką i malarstwem, a w 1960 r. po przeprowadzce do Nowego Jorku rozpoczął studia architektoniczne w Cooper Union School of Architecture.

Założenie architektoniczne, nazwane przez Libeskinda „między liniami", przewidywało podział muzeum na dwie części (il. 1) tj. adaptację barokowego pałacu z czasów Fryderyka Wilhelma I[1] i budowę nowej blaszanej konstrukcji tuż obok. Barokowy gmach – znajdujący się przy Lindenstrasse na Kreuzbergu – jest murowaną, dwukondygnacyjną, dwuskrzydłową budowlą z dziedzińcem, zwieńczoną dachem mansardowym[2]. Właściwe muzeum wzniesione zostało tuż obok na „zygzakowatym" planie przypominającym błyskawicę (lub pełzającego węża albo zdruzgotaną Gwiazdę Dawida).

[1] Lata 1713–1740.

[2] Wnętrza tego pałacu architekt zaadaptował na pomieszczenia z kasami biletowymi, szatnię, księgarnię, salę konferencyjną i restaurację.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/artium_quaestiones2007/0197
© Universitätsbibliothek Heidelberg
gefördert durch die DFG